

(ارتقا) نك ا تابل و طشره
ایچون بر سنه لك آونله سی ٣٢
غروشددر بوسته بولی مقبولدر .
صنائی مالچله رباب قلمه آچیقدر . هر الی قلم
موتان یاره ییلدر . مرکز ی باب عالی
حاده سنده « معلومات » اداره خانه سیدر .

ارتقا

ادبیات . فنون عسکریه و بحریه .
وناریع و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور نافعه و اکنجه لی فقراندن
باحث مصور جریده در . هر نوع خصوصات
ایچون غزقه نك مدیری طاهر بکه مراعت اولنور

Journal illustré IRTIKA

Bureaux: 40, rue de la Sublime-Porte,
(Imprimerie Tahir bey) Stamboul.

ضربان سقوطی بردردنك
جوف برنالش خزاننده
نه‌خیزن عكس ایدرسه مشجره‌نك ،
عینی رقله ، خامر ومهوت ،
دوولور شیمدی برانین سقوط
شعرك لرزش بیاندنه .

نرده اولکی شوق بیدارم ،
نرده اولکی نفخه هوسات ؟
شیمدی برمرده خواب افکارم ...
سویله ، ای طفل برامل ، كركچ
صانورمیدك اهتران ایده‌جك
اولو برتله برسرور حیات ؟

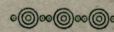
توفیق فكرت

بركره دها تمایل ایله ..
یاد ایلهرلك دم وصالی
دالمشدم اورته شاعرانه
كولمش ایدی آنناك خیالی
پیش نكبه‌ده عاشقانه
یوقش آداده او یار دیركن
بر پرده یواش یواش اچیلدی
كوردم اونى سنده ای سمن تن
كوز یاشداری روحه صاچیلدی
ایلك سودیكى تخیل ایله :

براورمان اینجده مست سودا
پوشیده آفاقارنده ازهار
مائی كودونور اوزافده دریا
بر زهره دیسه‌م اولور سزوار
بن .. بن اوراده غریب ویهوش
« سودم سنی !.. » نغمه‌سیله کریان
خاموش دكیز ، بهار خاموش
برقافلوده ای بری نالان
كوستر بونی‌ده تكمیل ایله ..
برقافلوده دستمال لرزان
بربوسه آوب یاناقلركدن:
ایستون نی زشك اینجده نالان
برشعر دوشور دوداقلركدن
« سودمكى ؟ حیات اینجده بركون
یارك سكا قالسون اویله مغیر
یارك سكا قالسون اویله كوسكون
الله ایچون اوله ناله پرور
بریارچه دهاتحمل ایله ! »
بریارچه تحمل ایلم بن
ههات ! الكده‌در یوماقلر
مفتونكى رد ایدرمیسك سن
ایواه !. بنمیدر دوداقلر
ای چشمی سیاه زلی قرال
ایسترمیسك آه دل اوزولسون

امیدی ایته شیمدی بامل
بركره دها كوزك سوزولسون
بركره دها تمایل ایله !

محمد جلال

چین ممالكنه داتر معلومات تاریخیه

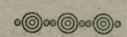
چین لفظی كه آسیاقطعه‌سنده كاتر معلوم
بر اولكجه اطلاق اولنور ، مازیا اهالیسی
طرفدن (چین) تسمیه اولنور . بوتسمیه ،
(چین - شی - هوآنگ - تی) نامنده‌چین
ایمپراطورینك اسمنه‌نسبتله‌در . پورتكیزلیلر
قطعه مذكوره‌یه (چین) تسمیه ایدرلر .
هندلیلر علی‌السویه (چینا) دیرلر . عرب
لساننده (چ) بولنامق حسیله تعریب ایله
(صین) دینور . شرفیونك بعض آثار
قدیمه‌سنده چین ممالکی (ماها - چینا) اسمی
ایله ذكر ویشان اولدنیکی کبی مغوللرك
بعضیلری طرفدن (کیتان) نامیه‌كوستر .
لمشدر . بعض‌قوله‌كوره (چینا) لفظلك اصلی
یونانیجه (سینائی) یاخود (سینوئه) كلمه‌سندن
مأخوذدر . بطلمیوس طرفدن تونكن
اهالیسی اوام ایله ذكر ویشان اولمشدر .
لانتینر ییننده چینیلره علی‌السویه (سرهن)
تسمیه‌اولنوركه ایلك محصولی یتشدیرن جمعیت
معنسانه‌در . مؤلفین یونانیلك ادعایینه‌كوره
(سر) ایلك بوجگی معنسانه‌در . ارمینجه‌ده
ایلك بوجكنه (شرام) تسمیه اولنور .
مغول لساننده ایلك (سرکهك) ومانچوری
لساننده (سرکه) دینور . بعض احتماله‌كوره
بوتمبرلرك كافه‌سی ایلك معناسی افاده ایدن
(سه) یاخود (سو) لفظندن مشتقددر . چین
ممالكنه چینیلر ییننده (چون - قوین) ،
مانچوریلر ییننده (دولیمای غورون) ، مغول
اهالیسی ییننده (دوم دایین اولوس) ، تونكن
اهالیسی ییننده (جوآ - قووق) جاپونیالیر
ییننده (چیی قووق) ، برمانیا اهالیسی ییننده
(الای - برای - دای) تسمیه اولنور .
چینیلر كندو ممالكنی دیگر برطاق اسملر
ایلده‌خی ذكر ویشان ایدرلركه اوقیل اسملردن
(سه - های) لفظی انجار اربعه‌ی مشتمل
دیمكدر ؛ (ییان - کیا) شعبه جنت دیمكدر ؛
(چونغ - هوآ) جنت دنیا دیمكدر . چین
اسلاماری قطعه وسیع‌مذكوره‌یه (چونغ‌قو)
دیرلر . مغوللر ییننده چینیلره (کیتان) ،
مانچوریلر ییننده (نیقان) ، قوشن‌شین
اهالیسی ییننده (نفو) ، تیبب اهالیسی ییننده
(جاناغ) تسمیه اولنور .

چین ممالكنك معلومات قدیمه تاریخیه‌سی
باشلیجه ایلك حکمدار زماننده‌کی آثار
تاریخیه مستقدر . او آتاردن اولگیسی
(قونفو چیوس) زماننده‌کی (شو - كنگ)

تاریخیدركه میلاد عیسی علیه‌السلامدن ۳۸۴
سنه مقدم یازلمشدر .
دیگری (تسه‌ما - جیمن) زماننده‌کی
(سه - کی) تاریخیدركه میلاد عیسی
علیه‌السلامك برنجی عصرینك اوائلنده
تألیف اولمشدر . . (شو - كنگ) تاریخی
(قونفو چیوس) ك زمانندن مقدم اون‌یدی
عصری یعنی قبل‌المیلاد تقریباً (۲۲۰۰)
سنه‌ی شامل اولوب ده‌ا ایلروسنه وارما-
مشدر . اثر مذكوره‌ده چین ممالکی ایلك
حکمدار (یائو) عهدسنده یونوب انك
زمانندن اولکی تاریخلرك غیر صحیح برطاقم
مصالحردن عبارت اولدنی کسترلمشدر .
ایمپراطور (تسه‌ما - جیمن) ك (سه - کی)
تاریخنده قونفو چیوسدن بدا ایله وقایع
مشهوره وملاحظات خصوصیه درج‌واشعار
اولمشدر .

[مابعدی وار]

س ۱۰

کوچک‌نمایر

محرره‌سی : فاطمه فخرالسناء

[۲۶ نجی نسخه‌مزدن مابعد]

زوجی ایسه غایت موسوس بر آدم اولدنیکی
جهتله اوقدر سودیکی كزمدن مصباحی‌كایا
منع‌اجتش اكاوبمحرومیت ایسه عادتا محبوسیت
کبی گلشیدی !
بیك رجالحه نادرا والده‌سنه‌كوندرسه
بیله یاننده مطلقا كندی والده‌سنی یاخودكند
یسنك امنیت‌ایلدیكی باشلیجه برخانونی‌كهمان
اوله‌رق بولندیرر ، براز کیججه‌قالسه‌لر فصل
کیدوب كلككرنه داتر بیك درلو ایضاحات
ایستر ، مصباحی‌كونرله‌عادتا استطاقه‌جكرده
بیچاره قزی كندیكنه كیده‌جكند بیک‌كرلر
پشیان ایرلادی ، اوقت شو‌جور محبت
آلودی اكلا‌نوب حسب‌بحال ایچون
مصباح بیضای نقدر آراددی .
گویا بویك قزك قلباً تقربرلی ماده
یکدیكرندن تباعدلرینه وابسته‌ایش کی
ازدواج‌لرنی متعاقب یکدیكرندن آرپله‌لی
پیتلرنده‌کی تنافر صمیمی برائلاف‌دها طوغر-
یسی بیوك بر محبته منقلب اولمشدی ؛ هله
مصباح ، بیضا ایله حسب‌حال ایدرك کچیردیکی
دقیقه‌لری حیاتنك اك مسعود دملردن عد
ایدیوردی . چونكه اوارق اولکی کی
بریرده‌یش دقیقه‌درست طوروب اوتوره‌میان
شو‌خو آتشین چوجق دكدی ، اولدنجه‌جدی
برخاتم اولمشدی .

برياز بیضا مصباحك مصرانه ایلدیکی
رجال اوزرینه نژدنده‌برقاج کیجه‌قالغه‌قرار
ویرمش ایدی .

آلك اون بشی اولق حسیله موملری
سوندیردرك آق دكزه ناظر برنخونده‌ایکی
آرقداش مهتابه قارشو اوتورمشلر ذاتاً احباب
ایكن زوجهرینك صمیمیتی كندیلرینه‌ده
سرایت اجتش کی برقاندها یکدیكرینه‌مربوط
ومحبتل بناءً علیه غایب لالایی اولان ایکی
بكدره بخیره‌نك براز ایلروسنده‌کی حوضك
باشنده مصاحبه قوبولشلر ایدی .

مصباحك زوجی‌رونق بك‌دیوردیكه :
— حوض ، باغچه ، اغاجلر ، چیچك‌لر ،
نم‌ولسه نافله یازن استانبول اینجده‌كنیشجه
برنفس آله‌میور ظن ایدیورم ؛ مثلاً تصور
ایت‌برادر شدی بوغاز اینجده بویه‌برمه‌تایی
کیجه‌نك حلی بوراده‌كنه‌ی بكزر ؟
صكره سیفاره‌سندن شدله چكركه‌حلقه
حلقه‌هویه‌صاوردردنی دومانلر آره‌سنه‌بنای
امالی قودیور ، آشیان‌خیمانه لسانیه‌وجود
ویریوردی :

بوغاز اینجك كوش سرویسه قارشو ، بك
ساحلده دكل شویله براز مرفعه‌جه برنقطه‌ده
مینی‌مینی قوش قفسی کی شیق ظریف بر
كوشك كوچوك‌باغچه‌سی‌ده اوله‌جق ، سوکیلی
اجابارینك اقرارلرینك بری كیدوب بری
كله‌جك صاحبین قیسرئانلری ، اقشام‌وستی
سندال صفاری یایله‌جق کیجه مهتابده یا
دكزده یاخودر یختنده كزله‌جك یاخودمینی
مینی قریه‌ده اوتوریلوب كین مهتابیلرك
شرقیلری غزللری ایله قفائل ایدیله‌جك ، ده‌ا
شویله اوله‌جق ، بویه كیده‌جك ، وال‌الحاصل
بیك درلو طاتی خلیا !
بوسوزلر متهمانه دیکلکان بیضانك
زوجی سرمه‌لك دیدیكه :

— دمی‌دنبری‌سنی نقدر متهمانه‌دكلیو-
رمده هیچ‌چیزتمك فرقه‌ده دكلكس ؛ اوتقدرا
آتشلی آتشی تصور متحسرانه ! بو‌حال
اوله‌اوله بزم کی ارزولرنی تطمین‌ایچون
قوئمالیه‌سی مساعدا وایانله یاقیشور ؛ سزك
ایچون بوتعرفنكده ده‌ا كوزل بریرده‌زمان
کچیرمك کوچ برشی دكدركه حتی اشتیاقی
جكوب اوتورمغه دكسون . مرام ایتدبكك
آندم موفقیت محقق اولدقدن‌صكره نیچون
كندینی محروم براقیورسك ؟

رونق مایوسانه باشنی صالاددی .
— موفقیت ! قوه‌مالیه ! دنیاده‌پاره
ایله‌اله ایدیله‌جك ارزولرك سهل‌الحصول
اولانلردر ؛ صیفیه‌به نقل یورغونلغی‌بدره
قبول ایتدیرمك نقدر مشكل بلمكده‌غیر
قابلدیریلریمسكز ؛ اوبورادن نمون ، بنده‌کی
افكارو‌حسیات آندم‌یوكه بویه‌كلكتلفر زحمتلر
اختیار ایچمك لزوم كورسون .

[مابعدی وار]

مدیرمسئول : محمد طاهر

محررات — طاهر بك مطبعی